

PREDMET: Osvrt Udruge Sunce na Plan gospodarenja otpadom grada Splita

Javna raprava o Planu gospodarenja otpadom za Grad Split za razdoblje od 2008.-2015. koji se zbog kašnjenja državnog i županijskog plana nije napravio ranije, održana je u petak, 14. ožujka. Izrada plana povjerena je u natječajnom postupku tvrtki ECOINA d.o.o. iz Zagreba.

Na ponuđeni plan izložen u Banovini ili na www.split.hr građani mogu dati pismene primjedbe do 19. 3. 2008., ili usmeno na Zeleni telefon udruge SUNCE.

Udruga Sunce smatra da je Plan veoma općenit i neobvezujuć te će dati prijedlog dopuna Plana kako bi budući operativni plan gospodarenja otpadom bio zaista napravljen prema osnovnim načelima gospodarenja otpadom, kako to predviđa Strategija gospodarenja otpadom RH. Naime, osnovno načelo od nas najprije traži izbjegavanje nastajanja smeća, zatim odvojeno prikupljanje i tek nakon toga obradu i odlaganje onoga što nismo mogli/željeli izbjeći ili reciklirati. Isto stoji u Zakonu o otpadu koji kaže da se sve što nam može ponovno koristiti mora odvojeno prikupljati (članak 25.).

Kako bismo mogli otpad odvojeno prikupljati, potrebo je osigurati sustav za odvojeno prikupljanje, odnosno postaviti veći broj spremnika za odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta otpada. Planom je predviđeno da se do 2015. postavi samo 301 "zeleni otok", kao mjesta za odvojeno prikupljanje što Udruga smatra premalim brojem. Stoga Sunce traži da se u što kraćem roku sva dosadašnja mjesta za prikupljanje otpada pretvore u "zelene otoke" s tri posude i to po jednu za biootpad, papir i ostalo. Također tražimo da se organizira efikasan sustav za prikupljanje opasnog otpada iz domaćinstava.

Članovi udruge Sunce nisu zadovoljni predviđenim zbrinjavanjem biootpada iz domaćinstva koji čini trećinu našeg otpada, a upravo je taj otpad veoma vrijedan ukoliko se kompostira i pretvori u humus. Odbacivanjem biootpada s ostalim otpadom uništavaju se vrijedna svojstva ostalog otpada. Odlaganjem biootpada na odlagalištima pridonosi se i stvaranju stakleničkih plinova.

U Planu gospodarenja otpadom grada Splita nije istaknuto načelo "onečišćivač plaća", sukladno Strategiji gospodarenja otpadom RH. Članovi udruge smatraju kako se u gradu Splitu također treba uvesti ovaj princip odnosno, onaj koji proizvodi otpad mora to platiti, a onaj koji izbjegava i odvojeno prikuplja treba biti nagrađen. Kako bi se to postiglo, nužno je uvesti naplatu prema količini otpada, što bi građanima bila dodatna motivacija za izbjegavanje nastajanja otpada te odvojeno prikupljanje. Dosadašnja naplata prema kvadraturi površine stana je nepravедna.

Jasno je da ako ukoliko budemo imali uhodan sustav za odvojeno prikupljanje, koristi će imati i građani i okoliš, a dugoročno i gradski proračun te ćemo spriječiti slučajeve poput Makarske ili Napulja. Također u tom slučaju u planirani Županijski centar za "gospodarenje" otpadom odlazit će manje otpada.

Zbrinjavanje komunalnog otpada u Centru plaćati će se prema količini, a predviđena cijena je oko 140 Eura. po toni. U tu cijenu nisu uračunati troškovi saniranja postojećih odlagališta i smetišta. Danas građani Splita dnevno na Krepovac odbace oko 350 tona nerazvrstanog komunalnog otpada

Treba upozoriti da će se u Županijskom centru od gorivog dijela našeg otpada proizvoditi gorivo za spalionice, cementare ili energane što je ekološki upitno, a zdravstveno opasno. Plan gospodarenja otpadom grada Splita ne govori i ne prikazuje posljedice i troškove koji nastaju ako se otpad ne odvaja. Zanima nas tko će preuzeti troškove i odgovornost za manjkavosti ponuđenog plana.

Udruga Sunce moli građane da se svojim prijedlozima aktivnije uključe u problematiku gospodarenja otpadom. To mogu učiniti pozivom na Zeleni telefon 062 123 456. Od ekološkog pristupa zbrinjavanju otpada svi ćemo imati koristi, a od neekološkog samo koncesionari budućeg Županijskog centra za gospodarenje otpadom gdje će se naplata vršiti prema količini pristiglog otpada.

Kutija za papir nastala na inicijativu člana Sunca pokazala je da su građani voljni odvojeno prikupljati i da im je potrebno osigurati pristupačan sustav za odvojeno prikupljanje i ostalih vrsta otpada.

Odvojeno prikupljanje ambalažnog otpada, ekološki i gospodarski najbolji pristup, otvorilo je preko 2000 novih radnih mjesta što je mnogostruko više nego što će biti zaposleno u svim planiranim Županijskim centrima za obradu i odlaganje otpada.

Koncepti bez ekološki zasnovanog sustava donose i odgađaju problem na dolazeće generacije što ne bismo trebali raditi.

Tomislav Lerotić. prof., za SUNCE, udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj



UDRUGA ZA PRIRODU, OKOLIŠ I ODRŽIVI RAZVOJ

Obala HNP 7/III, 21 000 Split

Tel: +385 21/360-779

Fax: +385 21/317-254

info@sunce-st.org

www.sunce-st.org